

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE SÖNDAGSMAGASIN.

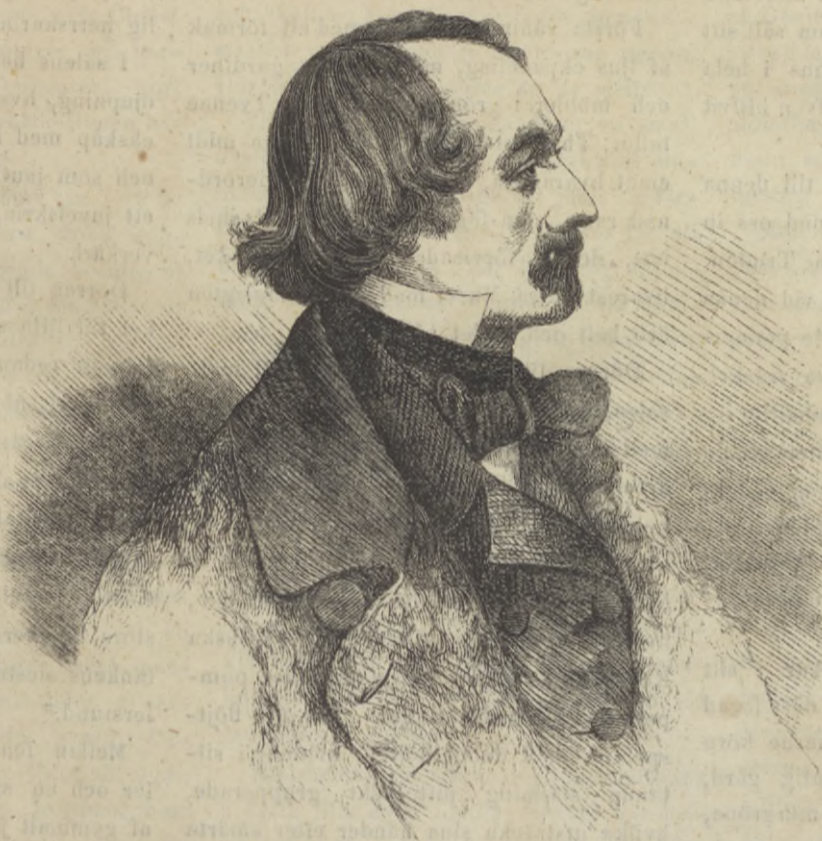
N:o 3. Utkommer hvarje Söndag. Göteborg den 18 Januari 1857. Pris för år: 6 R:dr 32 sk. B:co. XI årgången.

Dr. Elisha Kent Kane.

För någon tid sedan berättade tidningarna om den nordamerikanske nordpolresanden Dr. Kanes underbara öden. Underrättelserna klingade så fabelaktiga, att man var böjd att anse dem för intet annat än en amerikansk humbug. Emellertid äro "Arctic explorations in search of Sir John Franklin 1853, 1854, 1855" af Dr. Kane utkomne och vittna om sanningen af det, man förr ansåg för otroligt. Obestriddigt är Kane en af vår tids intressantaste personligheter, och hans företagsamhetsanda, hans forskningsifver och hans ifriga beöhdanden för räddningen af den försvunne sir John Franklin ha gjort hans namn odödligt.

Dr. Kane föddes den 3 Febr. 1822 i Filadelfia; han är alltså nu nära 35 år. Efter sjuåriga studier erhöi han doktorsgraden vid medicinska fakulteten i Pennsylvanien, inträdde kort derefter som biträdande läkare i Förenta Staternas marin och ledsagade det första amerikanska gesandtskapet till China, som naturforskare. Han bereste en stor del af landet, besökte innan sin återresa Filipinerna, Ceylon och andra öar i denna trakt och var så lycklig att tränga fram ända till det inre af Indien. Dessa resor voro utomordentligt äfventyrliga och förknippade med faror af alla slag; emellertid tycktes dessa faror blott hafva ett ännu större behag för Dr. Kane. I Indien nedsteg han öfver 200 fot i Zalls krater med tillhjälp af ett tåg fästadt vid ett bamburör, som åter var fastgjordt vid en öfver grundens utstående klippa. Men detta vågstycke hade så när kostat honom lifvet, ty infödingarna ansågo det för en brottslig handling, som blott kunde försonas med

brottslingens död. Dr. Kane visste emellertid att undraga sig deras hämnd och begaf sig till Sandvichsöarna med den prussiska baronen Loe. Begge försvarade sig här med framgång mot anfällen af dessa öars vilda invånare; men de mödor och besvärligheter, som sedermera hemsökte honom och hans ledsagare voro större, än baronens krafter kunde uthärda, hvarföre denne också dukade under. Men Dr. Kane reste till Egypten, gick uppför Nilen ända till Nubiska gränsen och stannade ett helt år, undersökande gamla Egyptens ruiner. Derefter besökte han först Grekland, hvilket han genomströfvade till fots, och återvände slutligen tillbaka till Förenta staterna. Hans resor i Mexiko, hvilka han företog under kriget med Förenta staterna, voro icke heller utan äfventyr; af vikt är emellertid hans barometrisk höjdmätningar på Popocatepetl. Efter slutad fred sysselsatte han sig med kustmätning under pro-

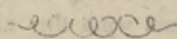

fessor Bache och befann sig just i Mexiko-viken, då man äfven i Nordamerika utrustade en expedition till uppsökande af sir John Franklin och hans kamrater. Kane erbjöd genast sin tjänst och utnämndes till förste skeppsläkare.

Denna första resa för att uppsöka Franklin företog han under löjtnant Haven i Januari 1851. Expeditionen blef innesluten i Washingtonkanalen och under vintern drifven åt Davidssundet, der man ändtligen kunde komma ur drifisen; och efter alla dessa exempellösa mödor och stundliga faror vände de sitt skepp åter mot norden och försökte att intränga i Lankastersund. Men det var för sent. Expeditionen hade blifvit utrustad af Henry Grinnell, som i förening med herr Peabody

också utrustade en annan åt Baffinsbugten, öfver hvilken expedition Dr. Kane tog befälet. Härvid tillbragte Dr. Kane två vintrar på Advance högre upp i norden än någon annan expedition framträngt. Med afseende på detaljerna af denna resa hänvisa vi läsaren till Dr. Kanes ofvannämnda verk.

Hans yttre utseende låter icke i honom vänta den djerfve resenären. Han är af medelmåttig storlek, mycket återhållsam i sitt väsen och talar långsamt. Han liknar Napoleon och Walker och bär sin naturliga herrskarrätt i ögat, i sin jernvilja, i otröttlig arbetskraft, i medvetandet, att han säkert skall lyckas, och i förmågan att elektrisera sitt folk och bringa det till att gå i döden för honom. Detta är Dr. Kanes egenskaper, hvilka hos honom finnas i en förvånande grad, egenskaper, hvilka utmärka den verkliga hjälten.

Demoiselle Rachels hotell.

Utan tvifvel är namnet "Rachel" bekant för våra läsare, äro de än aldrig så långt aflägsnade från scenen, namnet på den stora tragiska skådespelerskan, hvars rykte spridt sig långt utöfver Frankrikes, hennes fäderneslands, gränser, ja till och med utöfver Europas.

För många torde det äfven vara bekant, att dem. Rachel för närvarande befinner sig i Egypten, för att återställa sin försvagade helsa, och att hon sålt sitt hotell, ett af de vackraste hus i hela Paris och som genom henne äfven blifvit ett af de berömdaste.

Den som känner sig dragen till denna snillets vistelseort, bör följa med oss in i det lilla hotellet vid gatan Trudon. Hvilka minnen knyta sig icke vid denna boning. Huru många betydande personligheter öfverskredo icke denna tröskel; hvilka storheter ha icke uppehållit sig inom dessa murar, som först återkallade echot af de underbara ljud, som sedermera rörde eller skakade mängden.

Snart skall stället förlora sin karakter; låtom oss alltså skynda, innan dess genius helt och hållet flyr.

Demoiselle Rachels hotell har i sitt yttre intet, som utmärker det, dess façad är af elegant enkelhet. Vagnarne köra upp åt en allé till en fyrkantig gård, hvars murar äro beklädda med murgröna, ty de omgifva tillika den tillgränsande trädgården och tillåta genom deras afstånd fritt tillträde af luft och dager, till och med åt husets nedra rum.

Till höger befinner sig trappan, en af hotellets märkvärdigheter. Med en ledstång af jern, stiger den från bäge till bäge, från pelare till pelare ända upp till en kupol af brokigt glas, som dämpar dagsljuset. En jernklocka hänger ned från portalens löfverk af sten; en fullständig rustning står skyltvakt vid trappan; statyetter af göthiska krigare i sin nischer fullborda denna mystiska ingångsridderliga karakter.

Första våningen börjar med ett förmak af ljus ekpaneling, med mattor, gardiner och möbler i grönt och guld. Tvenne taflor: Thalia och Melpomene hänga midt emot hvarandra, konstverk af underordnad rang, som föga passa för en Rachels hus, därför förvisades de till förmaket, hvarest dessa Muser med soubrettansigten äro helt och hållet på sin plats.

Dörren till venster förer in till matsalen, hvars fyra seaster vetta ut åt den med träd planterade förgården; denna sal är ett antikt Triclinium i renaste stil; en beklädnad af gammal ek går rundt omkring väggarna till armshöjd, derofvanför befinna sig uti indelta fält målningar, hvilkas föremål äro lånade från toscanska Keramikon (begravningsplats) eller pompejanska freskomålningar. Här äro flöjtspelare med dubbelflöjten, qvinnor i sittande ställning pittoreskt grupperade, hvilka utsträcka sina händer efter smärta Canephorers*) vaser. Högre upp ser man afbildningar af dessa fantastiska spann,

*) Flickor, som hos grekerna buro offret.

som tyckas hemtade från forntidens féesagor: vagnar förspända med getter, med ugglor, med hjortar, sköldpaddor, pantrar och körda af råttor, gräshoppor, tuppar, ekorrar eller papegojor, som hålla det groteska spannets tyglar i näbbet eller mellan tänderna.

När Mademoiselle Rachel som Phædra eller Andromache om aftonen återvände hem för att här soupera, behöfde hon icke ombyta kostym, för att visa sig som verklig herrskarinnas i denna antika sal.

I salens bakgrund befinner sig en fördjupning, hvari är uppställt ett ofantligt ekskåp med konstrika utskärningar i trä, och som inuti är inrättadt och klädt som ett juvelskrin, inneslutande dyrbara silfverkärl.

Dörren till höger förer ut från förmaket till lilla salongen. Det är vänners salong; redan dess fysionomi har något fryndligt; något jemförligt med en varm stråle, ett älskvärdt leende är liksom utgjutet öfver detta rums inredning, öfver dessa tusentals utsökta och komiska småsaker. Väggarne äro beklädda med persiskt tyg och flint som cashmir. Två stora divaner erbjuda sina kuddar för den tankens siesta, som man kallar en "sqallerstund."

Mellan fenstren lysa praktfulla konsoiler och en spegel med en präktig ram af gammalt japanskt postlin. Längre fram äro stolar af fantastiska former ställda kring bordet; mellan dem bröstar sig en ländstol med sitt öfverdrag af guldbrokad,

Och nu har din slughet öfvergifvit dig? Skäms du intet! Man får ej vika för något, utom döden. Har det redan varit bröllopp?

— Nej! men i morgon skall förlofningen firas. O, om ni hade den bevägenheten att verka för mig med ert mäktiga ord!

— Jag skall alltså vara din böneman? Det är i sanning bra lustigt!

Erdman kastade sig till generalens fötter och bönföll hos den mäktige: — Förbarma er öfver mig utan gyckel! Flickan har en jernvilja och kan ej bevakas med våld. Förbarma er öfver mig; ty blott ert exellens är i stånd att hjälpa mig!

— Vi få se; stig upp!

— Huru, ni vill . . .

— Ja: du har mitt ord, att jag skall fria till flickan för dig.

Erdman hade ännu icke slutat sin tacksägelse, då en betjent steg in och anmälde Karmeliterklostrets prior.

— Hvad förer er hit? — tilltalade Monclar den inträdande gubben kort och allvarligt.

TORNVÄKTARENS DOTTER.

HISTORISK NOVELL.

AF

Luitpold Baumblatt.

(Förts. fr. N:o 2.)

u och en sorg? — Det kan man skratta åt! Den lättsinnige reppryttaren, den mest öfvade schackspelaren och det slugaste hufvudet i hela regimentet vill dock väl icke vara så dåraktig och sörja öfver något? Jag är nyfiken att få höra orsaken. Det är väl åtminstone ingen hjertsorg?

— Just en sådan, min general! och ni skulle göra mig mycket lycklig, om ni ville tillåta mig . . .

— Låt höra, Erdman!

— Det är nu tre år sedan, — började bofven med tillgjord undergifvenhet, — att jag måste lemna min tjänst vid härvarande magistrat, som jag flera år hade innehåft som en trogen tjänare. Orsaken till mitt aflägsnande var endast den, att dottern till tornväktaren i domkyrkan älskade mig, under det att en son till en af rådsherrarna äfven hade afsigter på flickan. Jag måste naturligtvis vika för den mäktige och lemna staden. Egentligen hade jag väl ingen orsak att beklaga mig öfver denna händelse, ty lyckan var mig huld och ledde den störste nu lefvande fältherres uppmärksamhet på mig. Jag byter ej med någon, sedan ert exellens nådigst tillåtit mig att vid schackbrädet förskaffa er vederqvickelse för krigets besvärigheter. Men i dag vid min återkomst till staden, erfor jag, att min medtänflare blifvit upphöjd till rådsherre och gått med segren öfver mig. Det måste krossa mitt hjerta, ty jag älskar flickan upprigtigt

som förut tjenat den store konstnärskan till en Thea-klädning. Konstföremål af alla former och från alla tider äro för- enade i denna lilla salong, som härigenom erhåller lika mycket utseende af ett konstkabinett som af en dames boudoir.

Väggarna smyckas af målningar, sällsynt postlin, miniatyrbilder, upphängda eller uppställda i behaglig ordning. I bakgrunden, midt emot kaminen, på en stor etagère af sköldpadd och koppar äro de dyrbaraste snäckverk uppställda af postlin från Sèvres, Sachsen och China. Herdinnor och pagoder, satyrer och harlekiner, bachanter och chimärer, kort sagdt allt hvad porstlinsfabrikationen har att bjuda på, i denna väg.

Häriifrån leder en tapetdörr in i biblioteket, hvars allvarsamma smak kontrasterar mot den närliggande salongens leende utseende. Midt emot fensterna är ett präktigt bokskåp af utskuren ek, vid de andra väggarna och mellan fenstren dylika, tillsamman innehållande 4—5000 band, som äro utvalda med manlig, klassisk smak; vetenskapsmannen, den djupa tänkaren skulle finna sig hemmastadd bland dessa böcker, af hvilka icke en enda bär en lättfärdig titel. En venetiansk spegel med konstrik kopparram och en orientalisk vapentrosé, som också innehåller Roxanes dolk, äro detta allvarsamma rums enda prydnader, hvaruti öf- öfrigt allt talar till själen, intet till ögat.

Låtom oss nu bestiga trappan, som förer upp till andra våningen. Den leder först till en försal, upplyst medelst en praktfull sachsisk ljuskrona, som bok-

stafligen böjer sina blommande grenar, på hvilka foglar och kärleksgudar gunga. En dörr till venster leder till stora salen, husets förnämsta rum. Detta är den praktfulla salen i Ludvig den Fjortondes smak. Hvitt och guld äro färgerna på väggarna, takprydnaderna, gesimserna, spegelramarna af rikt skulpturarbete, möblerna af förgylt trä och med öfverdrag af rött brokad. Väggmålningar af Karl Müller pryda salen rundt omkring, grupper, föreställande barn och genier, som brottas och skalkas, höjande skrattande sina faunmasker och lorgnettera stjernorna genom glasögon, som äro större än de sjelfve.

Till höger om kaminen förer en smal, nästan dold dörr in uti en praktfull chinesisisk boudoir. Hastigt ser man sig förflyttad från en salong i Versailles till ett damerum i Peking. En behaglig skymning råder i denna exotiska lilla kam- mare, upplyst medelst färgade rutor, som utgöra lika många fenster, genom hvilka man tror sig skåda in uti det himmelska rikets inre. Hela aptamiljer, jonker (kinesiska fartyg), hvilka segla förbi pagoder vid den gula floden, kvinnor, som bäras i palankiner . . . De sidenbroch-erade blomstertapeterna tyckas vara skur- ur en mandarins af första klassen gala- klädning, och de i taket hängande sex- kantiga lyktorna att hafva figurerat vid lampfesten i Canton.

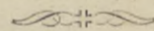
Ett dödsminne tystar dock munterheten i detta lilla rum. Millé Rachel har hel- gat det åt sin syster Rebeckas minne och porträttet af den i ungdomen afidna, en fläta af hennes hår i svart ram, gifva

rummet ett familjmausolés melancholska karakter.

Från denna boudoir träder man in i sängkammaren, hvars lyx motsvarar sa- lens. Under en baldachin af rödt siden står på en estrad en af dessa praktfulla sängar, uti hvilka Versailles sköna herti- ginnor mottogo sin morgon-cour. Tvenne gigantiska vaser af italiensk alabaster höja sig på sina piedestaler på ömse sidor. Uret på den hvita marmorkaminen har som prydnad "die Knöchel-Spielerin" af Denière, och möblerna af rosenträ med inlagda postlins-medaljonger från Sèvres, de med flandriska tapeter öfverdragne stolarna fullborda detta rums grottfysio- nomi, som väl kunnat tillhöra en svärmisk furstlig skönhet af 17:de århundradet.

Men mamsell Rachel föredrog för denna parad-sängkammare den, som hon kallade sin "kajuta." Denna enkla lilla kam- mare, försedd med persiska tapeter och med en anspråkslös hvilobädd, var hennes käraste asyl. Hit drog hon sig till- baka för att studera sina stora roller. Enthusiasmen undviker salongerna och söker de stilla cellerna.

Under det hennes hus såldes, började mademoiselle Rachel det nomadlif, hvar- till hennes sjukdom dömt henne. Hon far upp- och nedåt Nilen uti en af dessa melankoliska barker, som föra de sjuke åt solen. Hon måste glömma Paris och scenen, dem hon beherrskade, denna konst- närliga lycka och denna husliga härd, vid hvilken hon vid sin återkomst ej mera eger rättighet att nedsätta sig.

— Litet och dock mycket! svarade den tilltalade med värdighet.

— Huru är det att förstå?

— Mycket lätt, general! Jag bringar er de olyck- ligen jemmer och tårar som lida under edra soldaters förtryck.

— Fransmännen förtrycka inga oskyldiga.

— Då måste fransmännen anse dem för skyldige, som jemra sig, då man frånrycker dem deras egodelar . . ., som beklaga sig, då de se sina murar och torn nedrivna och dessa sammansförta öfver deras hufvuden dem slutligen, som anropa Gud om barmhertighet, då man till och med hänar deras jemmer och elände. Ty äfven det får man ej lof, äfven det straffas, och lam- met skall till och med icke tillåtas att be sina mördare om förskoning, när dessa sätta knifven på dess strupe.

— Ni öfverdrifver, min vän!

— General? Ni är människa och christen, och som man säger, skall äfven er konung vara det!

— Prest, var försiktig och betänk framför hvem ni uttalar dessa ord? — sade Monclar med en sträng blick.

— Jag vet, framför hvem jag står, herr general! Ni är den, som har att afgöra öfver vår arma stads väl och ve; en konungs sändebud, som Gud har kal- lat, för att tukta våra missgärningar. Ni är oinskränkt herre inom dessa murar. Men betänk, herr general, att ni just därför måste vara försiktig och icke gå för långt; ty det kunde lätt hända, att ni uti en framtid anklagades af er inre domare för att hafva öfverskridit hvad rätt var och förlitet lyssnat till mensklighetens stämma.

— Skall jag afhöra en predikan?

— Nej, för all del, herr general! Men mitt embete uppmanar mig, att öfverskräckt tala till den mäktige, och detta hvita hår låter mig hoppas, att jag ostraffad skall få gå häriifrån.

— Nå, så säg öppet hvad ni begär, och jag vill se, om jag kan villfara er begäran.

— Herr general! Ni har utfärdat den stränga befall- ningen, att alla murar och torn skola jemmas med mar- ken. Det var en hård befallning, dock fogade vi oss dertill. Ni befallde vidare, att Speyers invånare skul- le tillochmed vara behjplige att förstöra sina förfäders

verk . . . äfven denna kränkande förnedring bars utan knot, och ni såg alla edra önsknigar gå i fullbordan. Men nu erfara vi, att det skall läggas händ vid det ge- nom sin höga ålder och massiva byggnad vördiga »Alt- portel.» Det är om skonandet af detta torn, jag beder!

— Denna bön kan jag icke bevilja. Från Altportel kunde fienden, om han åter skulle bemäktiga sig denna plats, lätt observera våra rörelser. Tornet skulle då blifva för oss farligt, och det måste falla!

— Betänk, herr general, att ni har satt ert ord i pant på att skona vårt kloster, och att tornet i sitt fall lätt kunde taga en sådan rigning, att det krossade klostret.

— Mina skickliga ingenjörer skola spränga det så, att det faller åt motsatta sidan.

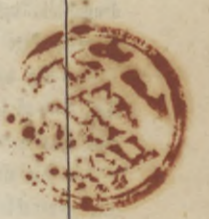
— Men vårt kloster är gammalt och bofälligt, och om tornets ramlande icke begräver vår böning, skall dock de bräckliga murarna och de bristfälliga hvalfven skakas och instörta af de ramlande stennassornas väl- diga fall. Derfor, herre, haf förbarmande och skona tornet!

— Det kan ej ske! Mitt gifva ord är oåterkalleligt.

(Fortsättning, pag. 22.)

En Söndags... on i London.

En Söndags morgon i London.

Den, som en Söndags morgon gör en spatsertur i något af Londons såkallade lägre kvarter, skall ofta få tillfälle att se en grupp lik den vår planch framställer. De stackars uslingar, som vi här se församlade af olika kön och ålder, veta ganska väl, att tiden för krogdörrens öppnande ännu icke är inne; men hvad skola de taga sig till, innan "deras" himmelrikes portar öppnas? Vande, att hela veckan lägga hvarje förtjent styfver på krogen, ega de aldrig så mycket öfver, att de kunna förse sig med något för Söndagens behof i deras hem — hem!? Hvilket hem ega väl dessa arma varelser, som uppvexte på samma sätt som de nu i sin tur låta sina barn uppvexa? — nemligen i den krogen närmast belägna rännsten. Deras hem, det vill säga det ställe, der de tillbringa natten för att sofva, är alltför trångt att det der vore att tänka på plats för andra persedlar än dem de bära på sig; — därför äro dessa försummade, i lättja och osnygghet uppvexta och föråldrade varelser så belätne med att, då ej sömnen mera vill gifva dem någon glömska, de då må så fort som möjligt störta in genom den för dem alltförlänge stängda krogdörren och der i ginglaset söka glömska af alla lidanden och umbäranden.

Omvändelsen.

Med förtretad min gick en ännu ung bergsman öfver bergstadens lilla torg.

— Till och med Guds ord kan återkallas, om syndaren gör bot och omvänder sig.

— Men mitt ord skall icke återkallas! Ludvig den Stores tjenare leka icke med sina ord.

— Har då aldrig någon sagt till denne store Ludvig, att det thronar en ännu vida större herre i himmelen? Att den mäktigaste af de mäktiga kunde sända sin åska, för att tillintetgöra sina skapade ting? Att denne alla varelsers skapare kunde genom sin andedrägts svagaste lågt krossa jordens mäktigaste invånare?

— Tig med ditt djerfva tal, munk! — skrek Monclar, — sävida jag ej skall glömma såväl din drägt som dina hvita hår.

— Min drägt har jag burit med heder i sextio år, herr general! och mitt hår har bleknat i Guds tjänst. Öfver begge har jag intet att förfoga, ty de tillhöra herran. Men skulle er store konung begära detta hufvud, må han då taga det! Bevara blott staden från ännu större förödelse och låtom oss behålla »Altpörtel», detta vår fädernestads minnesmärke.

— Ert tal är djert, munk, och era böner likna hotelser. Förmunn då mitt besked: Ännu i dag skall

Han hade väl äfven, enligt sin åsigt, orsak att vara förtretad. Ty han hade nyss tagit plats i värdshuset och ville upptaga pipan ur sin rockficka, för att kunna röka liksom de andra, då han märkte, att han glömt henne hemma. Och utan pipa — det gick nu alls icke för sig! Derfor hans skyndsamma gång öfver torget, för att så fort som möjligt återkomma till krogen, som under senare tiden blifvit honom alltför kär och outhärlig.

Vilja vi följa honom, måste vi skynda; ty han har brådtom, som vi redan veta, och det lilla huset, der han bor, ligger ett stycke utom staden.

Han hade uppnått det hus, som han icke för länge sedan lemnat. Han söker dörrnyckeln bakom dörrposten, der den enligt aftal instickes, när hustrun går ut, och hon hade lemnat huset på samma gång som han, öfverlemnande barnet i vaggan åt den allgode Gudens beskydd. Hon måste ut, det var i ett nödvändigt ärende. Han ville ut, och hade dock intet viktigt att uträtta.

Dörren är öppnad.

Ett par trästolar, ett omåladt bord, en slagbänk, en simpel byrå, en liten spegel på väggen — se der ha vi hela herrligheten. Men ett se vi dock med första ögonkastet: det är rent och snyggt derinne i det lilla rummet. Här måste dock en ordnande hand råda.

Men fort nu!

Mannen har redan pipan i handen och vill åstad.

Då rör det sig i vaggan och det lilla barnet, som ligger uti densamma, låter höra sitt belätne joller.

Männe fadren, som har så brådtom, hör det?

Ja — ja, han hör det och, — hvad går åt honom i dag? — han går fram till vaggan — det hade han dock icke gjort på länge! — och ser på barnet.

Barnet ler och utsträcker så vänligt sina armar mot fadren. Och som han tittar in i barnets mörka ögon, som oupphörligt äro fästade på honom, se vi huru en ryckning far öfver mannens ansigte.

Det förekommer honom, då han blickar in i dessa barnögon, hans barns ögon, som om det derifrån utgick några allvarsamma ord till honom. Det tyckes honom, som han uti dessa ögon såg en engel, som mildt betraktar honom, mildt men tillika allvarsamt.

Hvad ligger icke uti en blick från ett barns öga! Hvem som kan se in uti denna oskuldens rena Gudaspegel, och deruti icke ser annat än det klara ögat — den har intet mer att förlora, intet mer att vinna.

Men till fadershjärtat talade stämman ur hans barns öga och smälte den is, som laggt sig omkring detsamma. Och som han nu stod här i djupt begrundande — det måtte väl ha varit en svår strid inom honom, ty bröstet höjde och sänkte sig under tunga andetag — steg hans maka in.

klockan i »Altpörtel» liksom den i hvita tornet vandra till London, för att der tagas i förvar. Men sjelfva tornet blir i morgon jennadt med marken. Erdman, gå och låt Ingeniörerna veta min befallning . . . Men ni tager astråde och jag ger er det välmentat råd med på vägen, att ni framdeles talar med mera aktning om mina anordningar, alldenstund jag icke är sinnad, att för andra gången höra sådant djert tal ostraffadt.

4.

Skrämästarna.

I bagareskräets herberge gick det en afton lustigt till; ty riksstadens samtliga yrkens skrämästare skulle ha sammankomst. — Blott den ringaste delen kände föremålet för sammankomsten och alla voro begärliga att få veta, hvad det väl kunde vara, som föranledt denna utomordentliga inbjudning. Bland de förste, som infunno sig, voro: tunnbindaren Reinhold, hans broder Johan, älderman för skeppareskräet och snickaren Burg-hof, hvilka hade Rhenskepparen Henrik emellan sig. Till dessa sällade sig snart: bagaren Weissman och Hochauf, skrämästare för de löffige timmermännen, vida-

re smed-, krämare-, väfvere- och murareskräet — och herbergets rum fylldes slutligen så mycket, att det knappt förmådde rymma alla gästerna.

Sedan mästarne tagit plats, reste sig skepparen Reinhold, uti hvars ansigtsdrag visade sig spår af den djupaste smärta, och sade till de församlade:

— Bröder! Det är icke till något gästabad, jag inbjudit eder; icke heller skola våra förhållanden omtalas, emedan det skulle vara ett onyttigt tal. Min inbjudning hade ett syfte af egen beskaffenhet. Men innan jag gör er bekant med ätsamma, får jag be eder om ursäkt därför, att jag tagit med mig Rhenskepparen Henrik, den yngste af alla skräledamöterna, och hvilken först efter tre år skulle deltaga i rådslagen. Men jag ansåg hans närvaro för nödvändig och hoppas, att ni, såsnart ni förnummit mitt meddelande, skolen blifva af samma mening. — Så hören då, hvad som förestår våra samtliga skräkamrater och hvad som redan mött några: Som ni alla veten, ega vi skatter, som alltid voro oss kära och dyrbara, ty de äro de ende i sitt slag, och intet skrä i hela tyska riket kan berömma sig af dylika dyrbarheter. Jag menar silfverbägrarne och

Väl förskräcktes hon öfver den ovanliga anblicken, och en oviss ångest var nära att öfverväldiga henne. Dock insåg hon snart, att hon icke hade orsak till ångest.

Mannen såg på henne; och, det var äfven ganska längesedan han gjorde det. Och då såg han, att den lifliga färgen på hennes kinder, hvilken annars prydt dem, hade lemnat rum för en matt blekhet; han såg, att i det afmagrade ansigtet uttalade sig en stum, tyst grämelse.

Allt detta såg han i dag så tydligt, sedan barnet hade blickat på honom. Förut hade han aldrig haft en blick för något sådant. Ty när han hade undangjort sitt dagsverke i schakten, och i hemmet ombytt rock och sväljt maten, som den väntande makan tillagat åt honom, så fann han sig ej längre väl tillmodis i stugan, som dock förr varit hans allt. Sedan han råkat i dåligt sällskap, hvars gyckel öfver hans huslighet, han icke förmått att bemöta med det rätta allvaret, hade han från dag till dag alltmera blifvit indragen i den surrande kretsen, och vanan hade gripit honom med sin kraftiga hand.

I dag — han bör prisa sig lycklig öfver detta "i dag," som skall rädda honom från alla återfall — i dag hade hans blick blifvit frigjord. Hvad han hela den förflutna tiden icke sett, emedan han icke ville, det såg han nu.

Att hans hustru såg så afmagrad ut, det skar honom i hjertat. Han visste ej rätt, huru han skulle börja; ty början är

ej så lätt, när det ligger lång tid mellan den och slutet.

Ändtligen fann han den dock.

Han kände nu sin skuld, och der det en gång kommit så långt, att man känner sin skuld, då kommer det också till erkännande och bättring.

Att hon såg så blek ut, mente han, kom väl deraf, att hon grämde sig öfver honom och att hon äfven måste arbeta mycket mera än förr, då han sjelf tog en hand med i såväl det ena som det andra, som var af nöden för huset.

"Nå, hvar och en gör sin skyldighet," svarade hustrun med en vänlig men allvarsam ton.

Och så kom nu ett anförande och svar i full gång och vi hörde alltsamman, huru hon så mildt och derigenom så kraftigt klappade på hans hjerta, och huru detta hjerta, som så länge hade inneslutit sin malm, nu öppnades, och vi sågo, huru mannen upptog barnet ur vaggan och smekte det med en ousäglig känsla af tacksamhet, och huru barnet var en medlare mellan fader och moder och en himmelsk fredsstiftare. Allt detta hörde och sågo vi, och kände, att Herran åter här en gång var mäktig i den svage.

Då gingo vi långsamt ut genom dörren och stängde henne sakta efter oss och kände i vårt hjerta en större glädje än vi på länge känt.

Sedermera, ty paret hade blifvit oss kärt, hörde vi alltid blott talas om dess

lycka och frid. Ty från den dagen hade han ej mera besökt krogen och lät gycklarna säga hvad de behagade, tills de ej mera kunde gyckla öfver honom, ty de hade alla omkommit i elände.

"Hvem som vill omvända sig," sade han sedan, "han måste omvända sig helt och hållet. Det är rätta omvändelsen."

Humoristiskt.

Hur' mycket förskottet? En Amerikanare råkade i gräl med en Engelsman, hvilket gick så långt, att det slutade med en utmaning på pistoler, men hvardera skulle blott hafva ett skott. Engelsmannen hade första skottet, men förfelade sin motståndare. Då Amerikanaren derefter höjde sin pistol för att skjuta, ropade Engelsmannen plötsligen:

"Håll! Jag köper ert skott!"

Änskönt Amerikanaren förvånades öfver detta ovanliga anbud, tycktes han ej upp- taga det illa:

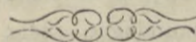
"Hvad ger ni?"

"Femhundra pund!"

"Huru!" utbröt den andre, åter sigtande. "Jag är säker på att träffa, och ni bjuder så litet!"

"Och ni taxerar mig för högt, emellertid vill jag ge er tusen pund!"

"Topp!" svarade Yankeem, och duellen var slutad.

skräfanorna, som våra förfäder erhållit som skänker af flera kejsare. Det är eder bekant, mine bröder, hvilket värde vi alltid satte derpå och att vi blott vid stora högtider drucko ur bägrarne och blott vid högtidlige processioner huro våra fanor med stolthet. Jag har nu att bringa er den sorgliga underrättelsen, att vår stads eröfrare redan brämgat sig några af dessa prydnader och till och med förstört många.

Då mästarne hörde dessa ord, darrade de synbarligen och i de äldres ögon framträngde smärtans tårar.

— Det löfliga tunnbindarskräet, — fortfor Reinhold, — var det första, som träffades af det hårda slaget, och min broder Ludvig bragte mig i går det sorgliga budskapet just i det ögonblick äfven hos mig några reppridare med sin anförare rusade in till mig och tvungo mig att lemna dem vår skräbägare, som var en skänk af Rudolf Habsburgaren.

— Och skepparskräets sköna fana? frågade en af mästarne.

— Hvad den angår, — svarade Reinhold, — så föranledde den en strid, som tyvärr för mig tog ett sorgligt slut och hvarom ni skola erhålla närmare för-

klaring af vår unge vän Henrik, som jag medtagit just för detta ändamål. Med eder tillåtelse skall han föredraga saken för er.

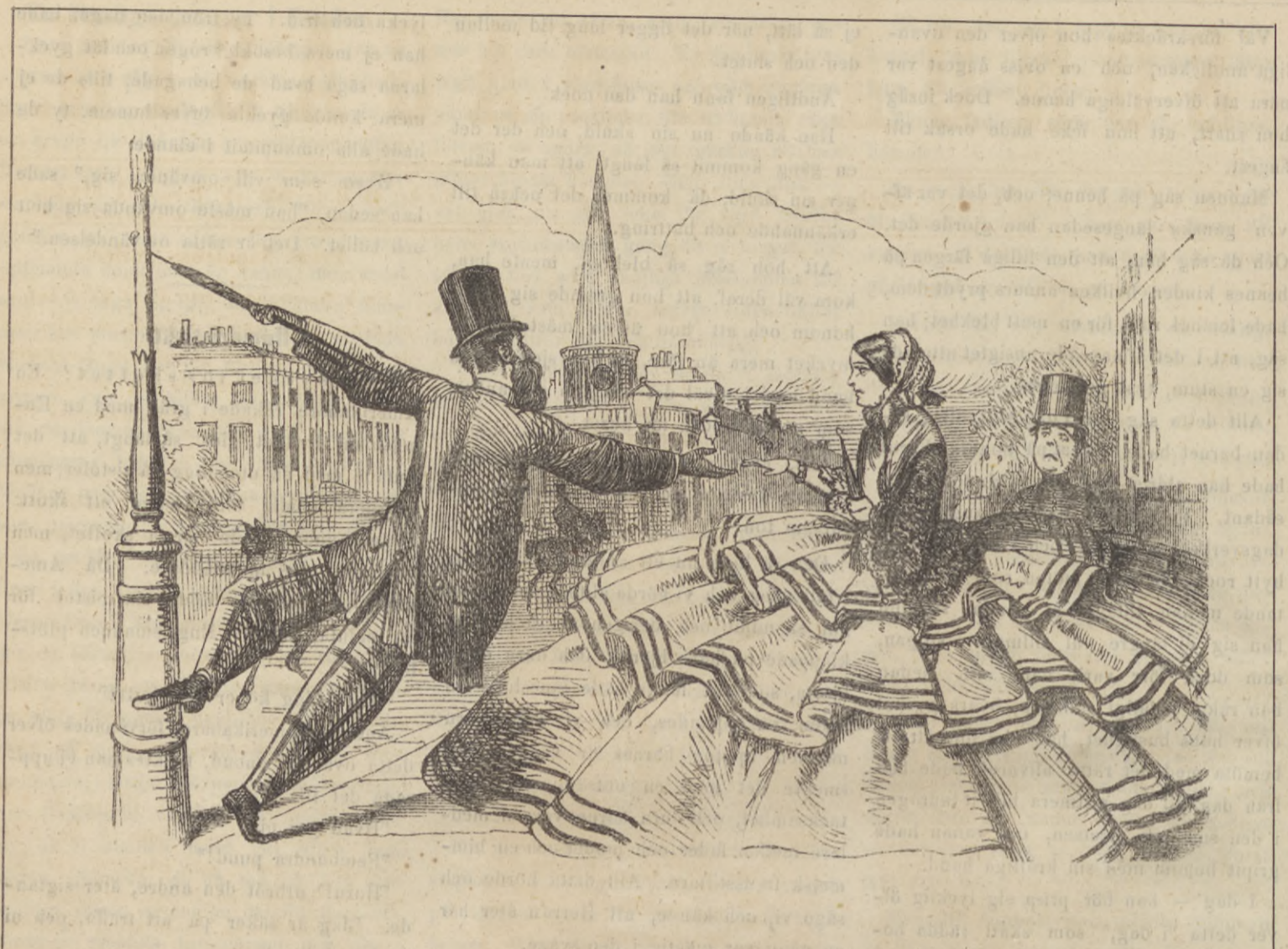
Sedan alla mästarne genom tecken tillkännagifvit sitt bifall, började den unge skräledamöten:

— Jag känner mig högeligen hedrad, mine vänner, öfver att få tala ett ord i en församling af så erfarne mestare. Jag känner min ovärdighet att sitta i deras rådplågning och skulle icke hafva följt min aktningvärde gynnare, mäster Reinhold, om denne icke åtagit sig att införa mig hos eder. Så hören då hvad som händer:

Jag hade några affärer att uppgöra hos vår skräkamrat och älderman Johan Reinhold; ty det är ej längesedan jag kom tillbaka från Strassburg, dit han skickat med mig något fraktgods. Vi talade om våra angelägenheter, då plötsligen hans broder Ludvig med mycken brådska kom in och bragte den ledsamma underrättelsen, att fransmännen just då varit hos honom och med våld ryckt från honom skräets bägare och fana. Detta barbarernas nya dåd upprörde mig på det högsta och jag ville bort, för att åter undanrycka dem det dyrbara bytet . . . då vi på afstånd sågo de vilda säl-

larne, med Erdman i spetsen, tåga mot vårt hus. Vi förmodade med rätta, att de här, hos skepparskräets älderman, ville göra samma rof. Ty det är icke svårt för detta pack att taga reda på de ställen, der det är något att plundra, emedan dess anförare är alltför väl hemmastadd här. Jag fruktade mycket för förlusten af dessa dyrbara medeldelslemningar, men i synnerhet för fanan, den skönaste af alla i staden. Den är som ni veten en skänk af Bertha, Henrik IV:s gemål, och de präktiga broderierna i guld och silke äro förfärdigade af denna upphöjda kejsarinnas egen konstvanda hand. Huru herrligt prälar icke det kejsarliga vapnet i midten med de skönaste färgskiftningar! På ena sidan står Neptun, hvilken hedningarna vördade som hafvets gud, i befäl- lande, majestätisk hållning, hållande treduden i sin högra hand, under det han hvilat med ena foten på förstäfven af ett skepp — medan den slige Mercurius, köpmännens gud, står midt emot, hållande fredens staf i sin hand och ser glad och själfbelåten på den fyllda pung han har i venstra handen.

(Forts.)

Ur en otryckt Novell:

"LIFVET PÅ MODET."

— — Hvad skulle han säga? Två långa år hade förflutit; år af lidanden, äfventyr, mödor och pröfningar, sedan han lemnat henne och sitt fosterland, för att slåss mot moskowiterna, dem han hoppats förgöra.

Algernon Fitzpymlico återvände till Langham Place i en häftig sinnesstämning mellan hopp och fruktan. Hvarför stannar han så plötsligt, som om han vore förhexad? och hvarför rusar hans hjerteblood så karminrödt upp till hans manliga panna?

En qvinlig gestalt, utrustad med alla skönhetens och ungdomelighetens behag, iförd det rådande modets dyrbara öfverflöd — en föes skepp med alla segel tillsatta — visar sig på afstånd. Kan det vara? — ja — nej — ja — det är hon — det är utom allt tvifvel! — men skall hon känna igen

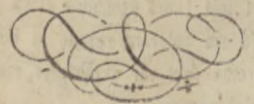
honom? Han känner sitt hjerta hopklämdt af en isande kyla, som då man om middagen fått en fuktig servett, — hans förstånd omtöcknades och han kände sig betagen af ett illamående, som tvang honom att stödja sig mot närmaste lyktpäle.

Det var Lettice. Lettice, vacker, frisk och bländande som den uppgående solen. Med det ljufvigaste småleende närmar hon sig, framglidande behagfullt och framräcker sin fina hand emot honom, i det hon med en ton, som i lenhet liknade källans sorlande, frågade honom hur han mädde. Men hvem kan beskrifva Algernons känslor i detta kritiska ögonblick? Känslor mot hvilka Tantali plågor voro som ett muntert tidsfördrif! Glad skulle han afstått ifrån namn och rykte, titlar och fosterland, för att kunna få trycka den lilla handen eller blott vidröra en af dess små fingrar; — men likaså gerna kunde han försökt storma parrassen

som öfverstiga gränserna af denna trollcirkel, inom hvilken hon bildade medelpunkten, och som hängde som ett moln mellan honom och föremålet för hans dyrkan.

Det var ett förfärligt ögonblick.

Hastigt och med blixstens snabbhet framstrålade en triumfens åskstråle ur hans nedslagna ögon — han har funnit en utväg. Höjande sin arm — denne arm, som för icke längesedan kommit Ryssarna att darra — höjande sin arm, säga vi, för att med kryckan på det i handen hållande paraplyet haka fast i lyktpälen och böjande sig framåt från denna hållpunkt i en 45 graders lutning, framräcker han sin hand med all den grace, som omständigheterna medgifva —" etc. etc.

Härmed följer Romanbihanget: "Genom Strid till Frid," pag. 193—200.

Nästa N:o utgifves Söndagen den 25 Januari.

C. PETERSENS OFFICIN 1857.